

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ កែវ ជឿន ភេទប្រុស អាយុ៦៣ឆ្នាំ
 មុខងារនៅសម័យខ្មែរក្រហម: កងចល័តនៅអាងត្រពាំងថ្ម
 ស្រុកកំណើតនៅភូមិទួលភ្នោត ឃុំពើក ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល
 សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិជ្រោយក្រវី ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
 ថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១
 សម្ភាសន៍ដោយ: ហ៊ិន សុផានី
 ០០:៤៨:១៥
 ២៧ទំព័រ

ធានី : ថ្ងៃនឹងថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ។ ខ្ញុំឈ្មោះ ធានី មកពីខាងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារ
 កម្ពុជា ហើយកន្លែងពួកខ្ញុំនឹង ចុះមកនេះស្រាវជ្រាវទាក់ទងពីសម័យខ្មែរក្រហម ។ ពួកខ្ញុំចុះ
 មកនេះចង់សាកសួរប្រវត្តិពូ ដែលពូបានឆ្លងកាត់ពូសម័យខ្មែរក្រហមរហូតមកដល់ឥឡូវ
 កើ ពូបានឆ្លងកាត់ជួបប្រទះរឿងរ៉ាវអីខ្លះ ។ ហើយរឿងរ៉ាវទាំងអស់នេះ ពួកខ្ញុំសុំយក
 មកសរសេរជាអត្ថបទ ក៏ដូចជាសម្រាប់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ យកមកប្រើប្រាស់
 ទុកឲ្យក្មេងៗជំនាន់ក្រោយបានដឹងបានរៀនបានសូត្រ ។ ជាដំបូងខ្ញុំសុំថតជាសម្លេងក៏ដូចជា
 រូបថតបានទេ?

ជឿន : ចុះមានអី ។

ធានី : ចឹងពូមានឈ្មោះអីដែរ?

ជឿន : កែវ ជឿន ។

ធានី : ពូឆ្នាំនឹងអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ជឿន : អាយុ៦៣ឆ្នាំ ។

ធានី : ពូមានស្រុកកំណើតនៅណា?

ជឿន : ស្រុកកំណើតនៅស្រុកអង្គស្នួល អី!ស្រុកភ្នំពេញ ។

ធានី : នៅភូមិឃុំអីដែរ?

ជឿន : បើនិយាយពីភូមិកំណើតខ្ញុំ ភូមិទួលភ្នោត ឃុំពើក ស្រុកអង្គស្នួល ។

ធានី : ចឹងខេត្តកណ្តាល?

ជឿន : ខេត្តកណ្តាល ។
 ឆានី : ចុះរាល់ថ្ងៃ ពួកសំពៅណា?
 ជឿន : ខ្ញុំរស់នៅភូមិជ្វាយក្បឿង ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។
 ឆានី : ឪពុកពូលេឃ្លោះអីដែរ?
 ជឿន : ឪពុកខ្ញុំស្លាប់ហើយ ។
 ឆានី : ប៉ា! កាត់ឈ្មោះអី?
 ជឿន : ប៉ក់ កែវ ។
 ឆានី : កាត់ស្លាប់ពេលណាដែរ?
 ជឿន : ស្លាប់តាំងសម័យលន់ នល់ តាំងពីឆ្នាំ៧១ ។
 ឆានី : ដោយសារអីដែរ?
 ជឿន : ដោយសារ ជម្ងឺ ។
 ឆានី : ចុះម្តាយឈ្មោះអី?
 ជឿន : ម្តាយ ឃ្លោត ទី ។
 ឆានី : កាត់នៅរស់?
 ជឿន : ស្លាប់ដែរ ពីសម័យប៉ុលពតនោះ ។
 ឆានី : ពេលណា?
 ជឿន : ៧៧ អី! ៧៧នៅឃុំទឹកដេរ ។
 ឆានី : ដោយសារអីដែរ?
 ជឿន : ដោយសារអត់បាយនឹង ។
 ឆានី : ចុះពូមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់?
 ជឿន : បងប្អូនខ្ញុំ៤ នាក់ ។
 ឆានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 ជឿន : ស្រីតែ១ ប្រុស៣ ។
 ឆានី : កាត់នៅរស់ទេ?
 ជឿន : អាប្រុស១ នោះ ចល័តសម័យប៉ុលពតនោះបាក់ខ្លួន ។
 ឆានី : បាក់ខ្លួន?
 ជឿន : បាក់ខ្លួន មិនដឹងស្លាប់ ឬរស់ ចល័តនៅសាលាក្រុមហម បាក់ខ្លួន ។

ឆានី : តែ១នឹងទេ?
 ជឿន : អាមួយទៀតនៅស្រុកនោះទេ ហើយស្រី១ទៀតស្លាប់ដែរ ។
 ឆានី : ស្លាប់ដោយសារអី?
 ជឿន : ស្លាប់នៅឃុំទឹកជោរនឹង ។
 ឆានី : ដោយសារអីដែរ?
 ជឿន : រឿងអត់បាយជាមួយគ្នា ធ្វើការបាក់កម្លាំង ។
 ឆានី : បាក់បង់បួនស្រី១ ប្រុស១ ។
 ជឿន : បាទ! ស្លាប់អស់២ អាមួយនៅភ្នំពេញ អី!នៅស្រុកធ្វើការ ។
 ឆានី : មួយទៀតនៅនេះ?
 ជឿន : បាទ! មួយទៀតនៅនេះ នៅតែ២នាក់ទេ ។
 ឆានី : ពូរៀបក្រសួរឆ្នាំប៉ុន្មាន?
 ជឿន : ឆ្នាំ៨០ ។
 ឆានី : ១៩៨០ ?
 ជឿន : បាទ!
 ឆានី : ក្រសួរពូឈ្មោះអីកេ?
 ជឿន : នេះ ជួន រ៉ិន ។
 ឆានី : មានកូនប៉ុន្មាននាក់?
 ជឿន : កូនតែ៣ទេ ។
 ឆានី : ស្រី?
 ជឿន : ស្រី២ ប្រុស១ ។
 ឆានី : ចុះពូរៀនសូត្របានត្រឹមថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន?
 ជឿន : ខ្ញុំរៀនបានល្មម ម៉ាចេះមើល ចេះអានធម្មតា ។
 ឆានី : រៀនថ្នាក់ទីប៉ុន្មានកាលសម័យនឹង?
 ជឿន : សម័យនឹងថ្នាក់ទីបញ្ចប់ប៉ុន្មាននឹង ។
 ឆានី : ទី១ ?
 ជឿន : មធ្យមសិក្សាប្រឹក្សាភិបាល II គ្រាន់និយាយប្រាប់ឲ្យត្រង់បាក់ខុប ។
 ឆានី : ចឹងពូចប់បាក់ខុប? ចឹងបានសញ្ញាប័ត្របាក់ខុប គេហៅចឹង?

ជឿន : បាទ!

ឆានី : ហើយបន្ទាប់មកទៀត ពូធ្វើអីទៅ?

ជឿន : គ្មានធ្វើអីទេ ។

ឆានី : ពេលចប់បាក់ខូប?

ជឿន : បាទ!

ឆានី : ចុះម៉េចបានពូទៅនៅភ្នំពេញ?

ជឿន : នៅភ្នំពេញបើរៀននៅភ្នំពេញនៅវត្ត ដល់ពេលសម័យដែលចេញ
ពេលដែលជម្លៀសចេញ មកៗដូច្នោះដល់ពេលចុងក្រោយមកទៀត បានគេជម្លៀសម្តាយខ្ញុំ
ទាំងបងប្អូនខ្ញុំចេញពី សំរោងទន្លេ ។ គ្រឡប់ពីសំរោងទន្លេមកទៀត
បានគេបញ្ជូនមកបាក់ដំបងនេះ ។ បាក់ដំបង នេះ ធ្លាក់មកដល់យុទ្ធិករដេវនេះ
បានគេឲ្យស្នាក់នៅឃុំជ្រោយចារ ស្នាក់នឹង ។ បន្ទាប់មក ទៀតបានគេដូចខ្ញុំយុវជននឹង
បំបែកចេញ ។

ឆានី : ចឹងបានដកភូមិជ្រោយចារ បានគេបំបែក?

ជឿន : បាទ! បំបែកទៅម្តាយខ្ញុំ ប្អូនខ្ញុំបែកគ្នាអស់ហើយ ម្តាយខ្ញុំគាត់នៅធ្វើការតាមភូមិនឹងទៅ
ឯប្អូនខ្ញុំនៅតាមចល័តទាំងអស់គ្នា ។ ដល់ពេលចុងក្រោយទៀត អត់ដែលបានទៅដូច្នោះទេ
រហូត រែកតែដី មើលតែគោ ភ្នំតែស្រែ កាប់តែព្រៃនឹង ដាំដំឡូង ដាំអីនឹង អត់ដែល
បានជួបបងប្អូនទេ ។ ពេលណាសុំមកជួបបងប្អូនម្តងៗ គេអត់ឲ្យមកទេ គេចោទប្រកាន់យើង
ថាខ្មាំង យើងនៅក្រសួរនិយមបងប្អូន និយមបក្សពួក គេនិយាយរឿងនឹង ។ ដល់ពេល
នេះយើងម៉េចនឹងហ៊ានមក បើគេនិយាយរបៀបនឹងក៏ចប់ទៅ ។
ហើយដល់ពេលក្រោយមក ទៀត អានឹងនិយាយពីបងប្អូនឈឺ ម្តាយឈឺ
សុំមកសួរអីអត់បានទេ គេថាពេទ្យគេមាន ហើយមិនបាច់អ្នកឯងមកទេ
អ្នកឯងមិនមែនពេទ្យទេ អ្នកឯងធ្វើការបម្រើអង្គការទៅ ហ្នឹងហើយអានឹងមួយទៅ ។
ម្តាយខ្ញុំស្លាប់ ។ ដល់ប្អូនស្រីមួយទៀត ឈឺ ប្រើ ដឹងថាប្អូន ស្រីឈឺហើយ
សុំមកសួរសុខទុក្ខមើល គេអត់ឲ្យជួបទៀត នៅកន្លែងនេះ អាពេទ្យខ្មែរ ក្រហម
នៅឃុំទឹកដេវ ។ ប្អូនស្រីខ្ញុំស្លាប់នៅនឹងឃុំទឹកដេវ អត់មានដឹង អត់ឃើញខ្មោច
គ្មានឃើញអ្វីអីទេ គេមិនប្រាប់ គេថាពិបាកតិចគេដាំដំឡូងដាំអីអស់ ។

ឆានី : គេនិយាយចឹង?

ជឿន : បាទ! គេថាដាក់ចំការ គេកាប់ព្រៃដំឡូងដាំអី មិនបាច់រកឆ្នើរកអីទៀតទេ អ្នកស្រុកដែល រាប់អានគ្នា ដែលសួរទៅគេថាបងប្អូនមិត្តឯងនោះ ប្អូនមិត្តឯងនោះ ម្តាយមិត្តឯងនោះ គេ ដាំដំឡូងអស់ហើយ ធ្វើចំការដាំដំឡូង ។ ខ្ញុំនៅតែប្អូនខ្ញុំ អាប្រុសមួយដែលនៅភ្នំពេញ ដែល ធ្វើសាស្ត្រាចារ្យនឹង ហើយនឹងខ្ញុំមួយប៉ុន្មានឯងដែលនៅរស់ ។ ហើយអាយុទៀត ចល័ត នៅសាលាក្រហម ក៏បាត់ខ្លួន ។ ទៅមិនបាត់ណា បើសម័យរៀនណាមួយមកវិញ អត់ មានជួបគ្នាចប់ នឹងហើយរហូត៣០ឆ្នាំហើយ អត់មានពួស្តីស្តីសោះ បែកថាចប់ ។ សន្មត ថាចប់ ។

ធានី : រត់ចាំដែរ?

ជឿន : រត់ចាំដែរ នៅសួររកដែល ដល់ពេលនេះទៅវាសូន្យ បាត់ដំណឹងយើង អានឹងហើយវិនាស កម្មអស់ ។ យើងនិយាយថាវិនាសកម្មចប់ហើយ ។

ធានី : ចឹងពួកគេថា ប្អូនពូស្លាប់ហើយ?

ជឿន : អានឹងសន្មតថាស្លាប់ ព្រោះ៣០ឆ្នាំហើយ អ្នកណាក៏មិនអាចថានៅរស់បានដែរ ។ ដែលសួរ អ្នកខ្លះដែលគេរត់រួច ថាឆាប់ហើយ ព្រោះវាចាប់ ។ ដល់ពេលបែកគ្នា ពួកកងទ័ពវាចាប់ ។ តែកងទ័ពចាប់ហើយ វាមិនដែលរស់ទេ វាចប់រៀន សន្មតថា ចប់ ។

ធានី : បែក៧៧?

ជឿន : មុន៧៧តិច ថាដើម មុនរៀនណាមួយប្រហែល៥-៦ខែប៉ុន្មាននោះឯង ។

ធានី : ចុង៧៨?

ជឿន : នោះ ប៉ុន្មាននោះឯង ចប់ទៅបាត់ទៅ អានឹងរឿងខ្ញុំ ។

ធានី : ចឹងពួកនិយាយថា ប្អូនពួកធ្វើសាស្ត្រាចារ្យ ធ្វើឥឡូវ ឬធ្វើមុននឹង?

ជឿន : សព្វថ្ងៃ ។ ប្អូនគូច គេទៅនៅជាមួយមាម៉ីននៅនោះទៅ គេរៀនសូត្រ គេប្រឡងក្រូ បាន តៗដល់សព្វថ្ងៃនឹង ។ មកលេងមកអីម្តងដែរ តែខ្ញុំក៏ធ្លាប់ទៅលេង៣-៤ដងដែរ ដល់ ក្រោយទៀតខ្ញុំឈប់ទៅ អាឡែងការងារច្រើនដង ហើយណាមួយថវិកាយើងវាតិចតួច ណាស់ កន្លែងបញ្ជូនអ្នករៀននៅភ្នំពេញ២នាក់នោះ ។ អាកូន២នាក់រៀននៅភ្នំពេញ ។

ធានី : ចឹងចង់សួរបកក្រោយតិច ដូចជាដំបូងពួកនៅរៀននៅភ្នំពេញដើម្បីរៀន តែរៀនចប់បាន សញ្ញាប័ត្រថ្នាក់ទី១២?

ជឿន : ចប់ហើយ បាន ។

ធានី : ហើយចឹងពួកធ្វើអីទៀតទៅ?

ជឿន : អត់បានធ្វើអីទេ ។
 ឆានី : ដល់ពេល៧៥នឹង ក៏បាន?
 ជឿន : ចប់រឿង គ្រាន់ថាយើងជ្រើសរើសការងារអត់បានថា យើងត្រូវធ្វើអីដែរ ចប់រឿង
 បណ្តោយ ។
 ឆានី : ចឹងយើងកំពុងរកការងារ?
 ជឿន : ហ្នឹង តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េច អីយ៉ាងម៉េចទៀត ។
 ឆានី : ហើយពេលនឹង ពូមានអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េច ដល់ពេលខ្មែរក្រហមទ័ពអីកាត់ចូលមកដល់ ៧៥
 ដល់កន្លែងគេនៅភ្នំពេញអីចឹង?
 ជឿន : មានអារម្មណ៍ដែរ មានអារម្មណ៍ដូចជាជីវិតយើងចប់ត្រឹមប៉ុន្តែនេះ ។
 ឆានី : ក៏ចឹង?
 ជឿន : ព្រោះធម្មតារឿងយើងរៀនសូត្រ ក៏ដឹងដែរ ដឹងថាខ្មែរក្រហមវាយ៉ាងម៉េច កំនិតជាស៊ីស
 ស្រេចហើយ ។
 ឆានី : ចឹងពូគិតពីដំបូង?
 ជឿន : ខ្ញុំជឿថាខ្មែរក្រហមចឹង កុំអីខ្ញុំមិនអាចរស់បាន ព្រោះខ្ញុំយល់ដឹងថា រឿងអានឹងវាត្រូវតែ
 ធ្វើរបៀបកំនិតមួយកំនិតផ្តាច់ការអំណាចផ្តាច់ការខ្លួនវា ។
 វាអត់មានកំនិតណាមួយដែលកាន់ ល្អដូចយើង មានកាន់សាសនាអីត្រឹមត្រូវទេ
 ព្រោះវាដឹងស្រាប់ហើយតើ គ្និលឥសាសនា វាចូលអាម៉ាក់នោះហើយណា ។
 ឆានី : តែម៉េចពូដឹង ព្រោះអីធម្មតា?
 ជឿន : ធម្មតាកូនសិស្សរៀន វាមិនផុតទេ ។
 ឆានី : ដូចថាមានការឃោសនា?
 ជឿន : មិនមានការឃោសនា ការសិក្សារៀនសូត្រ អក្សរសាស្ត្រយើង ដែលតែងតែមានអត់
 ដែលអត់ទេ កាលណាយើងស្តាប់សូរ ធម្មតាពីសន្តមមួយទៅសន្តមមួយ យើងទៅរៀន
 សូត្រអាចដឹង ។ យើងដឹងស្រាប់ហើយតើ អារឿង វាមិនមែនអត់ទេ ព្រោះកាលមុនមិញ
 ដែលយើងដឹងថា តើខ្មែរក្រហមវាស្រួលប៉ុណ្ណា ខ្ញុំអត់ជឿថាខ្មែរក្រហមស្រួលទេ ខ្ញុំគាំពឹង
 ដើម ឲ្យតែអាក្រហមឈ្នះ គឺថាយើងរលាយទាំងអស់គ្នា គ្មានសល់អី ។
 ឆានី : ពូគិតចឹងហើយ?
 ជឿន : បាទ!

ឆានី : ដូចជាមុនពេលរៀនឆ្នាំ៧០ អីចឹង នៅសាលារៀននៅភ្នំពេញចឹង មានការឃោសនាពីអ្នក
នេះពីអ្នកនោះ ពូដែលធ្លាប់ឮរឿងនឹងទេ?

ជឿន : ទេ! រឿងនឹងអត់ដែលបះទេ ខ្ញុំមិនដែលបះទេ តែចិត្តកំនិតខ្ញុំក៏ថា ពូតែក្រហមហើយដូចមិន
សូវស្រួលចិត្ត ខ្ញុំជឿថាចឹង ព្រោះក្រហមនឹង ។

ឆានី : ចុះពូក្រហមនឹងពីអង្គាល់?

ជឿន : ពូក្រហមតាំងពីឆ្នាំជាប់ឌីប្លូមហើយ ក៏ពូនិយាយដែរ តែក្រហមនឹងវានិយាយៗ វាមិនទាន់
ឃើញច្បាស់ណាស់ ។

ឆានី : ឆ្នាំប៉ុន្មានដែរកាលនឹង ជាប់ឌីប្លូម?

ជឿន : ជាប់ឌីប្លូមឆ្នាំ៦៧ ។

ឆានី : ពូជាប់បាក់ខុបឆ្នាំប៉ុន្មាន?

ជឿន : ប៉ុន្មាន ជិតចប់ហើយ ។

ឆានី : ឆ្នាំប៉ុន្មាន?

ជឿន : ឆ្នាំ៧៣ ៧៤ ដែរនឹង ។

ឆានី : ព្រោះពូជាប់ឌីប្លូម?

ជឿន : ចាំមើលពាក្យកន្លងមកទៀត ខ្ញុំរៀនដល់ពេលជាប់ហើយ ខ្ញុំឈប់សិន ព្រោះជីវភាពក្រសួង
ខ្ញុំនៅទីនេះខ្សោយ ឪពុកខ្ញុំស្លាប់ទៅ យួនវែរអត់ថវិការៀនសូត្រត្រូវស្បើយ ត្រូវសម្រាក
ការរៀនសូត្រ ។ អាកន្លែងត្រង់នឹងហើយ ដែលយើងត្រូវសម្រាកការសិក្សា ។

ឆានី : ហើយយើងមកធ្វើស្រែចំការ?

ជឿន : មកជួយមួយខ្ញុំ ។ ដល់នេះទ្រប់ទៅវិញចង់រករៀនសូត្រតទៅទៀត ចប់ទៅ ។

ឆានី : មានបញ្ហា?

ជឿន : មានបញ្ហារឿងជីវភាពក្រសួង ។

ឆានី : ចឹងពូឈប់រៀនតាំងឆ្នាំ៧៤?

ជឿន : បាទ! ៧៤ ។

ឆានី : ៧៤ហើយពូអត់បាននៅភ្នំពេញ យើងទៅនៅអង្គស្នួល?

ជឿន : នៅស្រុក អង្គស្នួលទៅបានម្តងៗទេ មិនបានទៅជាប់ទេ ព្រោះកាលនោះវាផ្តាច់ផ្លូវ ។

ឆានី : ចឹងពូត្រូវទៅនៅទីក្រុងភ្នំពេញដែរ?

ជឿន : បាទ! នៅនឹងដែរ នៅជំរំពោធិ៍ចិនតុង ។

ឆានី : ហេតុអ្វីបានពូទៅនៅជំរំពោធិ៍ចិនតុន ?

ជឿន : ព្រោះគេដាក់ជនភៀសខ្លួន គេដាក់ពូទៅក្រៅសិន ។

ឆានី : ចឹងគេចាត់ទុកពូ ហើយនឹងកូនសិស្សផ្សេងៗ នៅក្នុងនឹង ?

ជឿន : អាជឿនកូនសិស្ស អ្នករៀនចេះរៀន តែរៀនមួយខ្ញុំនៅរស់ក្នុងជំរំជនភៀសខ្លួននឹងតើ ។

ឆានី : ម៉េចចឹងពូ ?

ជឿន : ចុះជីវភាពយើងខ្សោយ មិនអាចយើងនៅក្រៅកើតទេ ដល់ហើយត្រូវនៅតាមជំរំនេះ ដើម្បីឲ្យ ។

ឆានី : ដោយសារនៅចន្លោះ៧០ ដល់៧៥នឹង វាមានសង្គ្រាមរវាងខ្មែរក្រហមនិងយោធាលន់ លន់អីចឹង ?

ជឿន : បាទ!

ឆានី : ចឹងពូទៅនៅខាងលន់ លន់ រត់មកចឹង ឬមួយក៏ចឹង យ៉ាងម៉េច ?

ជឿន : ហើ! លន់ លន់រត់ម៉េច បើនៅកន្លែងតំបន់ខ្ញុំនឹង ប្រទាញប្រទុនគ្នា វាវៃទម្លាក់គ្រាប់បែក ចុះឡើងទៅ ខ្មែរក្រហមវាបាញ់ឆេះផ្ទះឆេះអីអស់ទៅ ប្រជាជនទាំងអស់នឹង ប្រមូលផ្តុំគ្នារត់ មកនៅភ្នំពេញ ។ ខ្លះក៏នៅពោធិ៍ចិនតុន ខ្លះក៏នៅជំរំវ័ន្ត ខ្លះក៏នៅ ?

ឆានី : អានឹងគេមានជំរំរបស់គេ ?

ជឿន : បាទ! ហៅភ្នំសំពៅ ។

ឆានី : បានន័យថាពូទៅនៅជំរំនឹងបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីការពារខ្លួន ?

ជឿន : បណ្តោះអាសន្ន ការពារខ្លួនដល់ពេលនឹង ចប់ត្រឹមជំរំនឹង ដល់ពេលចុងក្រោយ ដល់ពេល ខ្មែរក្រហមចូលបាន ចប់ ។

ឆានី : ពេលនឹង អាចពូជួយរៀបរាប់ទិដ្ឋភាពនៅពេលខ្មែរ ពេលលន់ លន់ចាញ់ទៅ តើខ្មែរក្រហម ចូលមកគេធ្វើយ៉ាងម៉េចខ្លះ ឃើញអីខ្លះចឹង ?

ជឿន : អូ! រឿងខ្មែរក្រហមចូលមក អត់មានរឿងអីអាក្រក់ រឿងអីល្អទេ គ្មានរឿងអីល្អទេ សុំទោស កេសុខអាខ្ញុំយូន អាខ្ញុំអីទាំងអស់ វាដេរួចស្រេច ។

ឆានី : ដើរតាម ?

ជឿន : ដើរតាមផ្លូវឃើញបាញ់ចោលឲ្យប្រៀបនឹង គ្មានរឿងអី ។

ឆានី : តែពេលខ្មែរក្រហម មកដល់ពូឃើញយ៉ាងម៉េចខ្លះ ឃើញទាហានអស់នឹងធ្វើយ៉ាងម៉េចខ្លះ ឬក៏គេនិយាយថាយ៉ាងម៉េចខ្លះបានដឹងថា លន់ លន់ចាញ់ ?

ជឿន : ទេ! រឿងទាហាននឹងអត់មាននិយាយអីទេ គ្រាន់ទម្លាក់អាវុធៗទៅវាឡើងស្រែកៗ ។

ឆានី : ស្រែកថាម៉េច?

ជឿន : វាស្រែកថាវាល្អះបឹង អាពួកខ្មែរក្រហមនឹងវាវត់ពេញភ្នំពេញ ជិះម៉ូតូជិះឡាន..... ហើយ
ទាហានដាក់អាវុធ ស្រាតខោអាវចោលទាំងអស់ ។ អានឹងខ្ញុំឃើញនឹងភ្នែក ។ អ្នកឯងទទឹង
អ្នកឯងទៅលិច ចំទៅលិច តែថយមកក្រោយៗបាញ់ចោលដែរ ប្រជាជនក៏ដោយ អ្នក
ណាក៏ដោយ ឲ្យតែអ្នកឯងគេឲ្យទៅលិចទៅៗ ។

ឆានី : បន្ទាប់មកទៀតគេធ្វើម៉េចទៀត ពេលដែលលន់ លន់ ចាញ់ហើយ
ទាហានអស់នឹងធ្វើយ៉ាង ម៉េច ឬក៏ខ្មែរក្រហមធ្វើយ៉ាងម៉េច?

ជឿន : រឿងប្រជាជននៅភ្នំពេញជម្លៀសចេញអស់ អត់មានឲ្យនៅ ។

ឆានី : គេជម្លៀសចេញទៅណាវិញ?

ជឿន : អ្នកណាឯងបែបមុខទៅណា ដូរជាតិលេខ១ អ្នកឯងទៅដូរជាតិលេខ១កុំបែបមកវិញ ។
អត់មានរឿងបែបក្រសួរមកជួបវិញទេ បើពេលនឹងគឺថាអ្នកឯងត្រូវស្លាប់ វាបាញ់ ។

ឆានី : ទាហានណាថា ដូរកាត់នៅដូរជាតិលេខ៤បឹង តែកាត់ស្រុកកំណើតនៅជាតិលេខ១ ក៏អត់ឲ្យ
មកដែរ?

ជឿន : អត់ឲ្យមកទេ បើនាងឯងបើក ទាហាននាងឯងបើកបែបមុខទៅដូរជាតិលេខ៤ដើរទៅតាម
ដូរជាតិលេខ៤ គឺថាខ្ញុំរកក្រសួរខ្ញុំនៅពោធិ៍ចិនតុន ទាហាននាងឯងដើរដល់ជំពូរ្ត នាង
ឯងមកដល់ត្រង់នេះវិញ គឺនាងឯងនាកក្បាលចេញពីត្រង់នឹងអត់ដុតទេ ។

ឆានី : ចុះពូមានបាត់ក្រសួរអីទេ?

ជឿន : ពេលនឹងខ្ញុំអត់ទាន់មានបាត់ក្រសួរទេ ក្រសួរខ្ញុំនៅ ។

ឆានី : ចង់និយាយថាឪពុកម្តាយ?

ជឿន : ឪពុកម្តាយខ្ញុំនៅស្រុក អត់ដែលជុំគ្នាទេ ទៅមកជុំគ្នា ។

ឆានី : ចឹងយើងដើរជុំគ្នា អត់មានបែកទេ?

ជឿន : ជុំគ្នា អត់មានបែកទេ បើសិនណាបែក នាងឯងថយក្រោយទៅរកបង ឬបងប្អូននាងឯង
ត្រូវស្លាប់ អ្នករក ។

ឆានី : ពូបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក?

ជឿន : ឃើញនឹងភ្នែក បាញ់ ។

ឆានី : ស្គាល់ឈ្មោះកាត់?

ជឿន : អ្នកណាគេ បាញ់ ។
 ធានី : ហ្នឹងហើយ ?
 ជឿន : អូ! អត់ស្គាល់ទេ ។
 ធានី : អ្នកដែលដូចគាត់រង់ចាំបងប្អូនសាច់ញាតិគាត់មកបន្ត ?
 ជឿន : អាជឿននឹងមកចំរុះចុះឈ្មោះ ចុះជួបមិនដឹងមកពីខេត្តណា ។
 ធានី : ច្រើនទេ ?
 ជឿន : អូ! បើនាងឯងកើតមិនទាន់ បើខ្ញុំកើតទាន់ដូចទៅមើលបុណ្យកម្រិតចឹង វាពេញផ្លូវជាតិទាំង
 អស់នឹង ។
 ធានី : ចុះគេជម្លៀសទៅណា ?
 ជឿន : ជម្លៀសទៅណា ទាន់ឯងដើរតាមផ្លូវជាតិមកលិចចេះមកលិចទៅ
 អាអ្នកដើរផ្លូវជាតិលេខ១ ទៅណាតាតែវា កំពតទៅៗ ស្រេចតាមលក្ខណៈ ។
 ធានី : ចុះពូទៅណា ?
 ជឿន : ខ្ញុំមកផ្ទះខ្ញុំ ស្រុកអង្គស្នួល ខ្ញុំឡប់មកស្រុក ។
 ធានី : ចឹងបានន័យថាអ្នកណាមកស្រុកណា អាចត្រឡប់ទៅស្រុកនឹងបាន ?
 ជឿន : អាជឿនទី១ បើយើងនិយាយចឹង យើងទៅតែម្តងបាន គឺថាទៅដល់ផ្លូវជាតិលេខ១ សុំឡប់
 មកផ្លូវជាតិលេខ៤វិញ ដឹងថាឆាប់ហើយ អត់មានបានទេ ។ វានិយាយ វាក្នុងហើយ
 ស្រេច អត់មានបែរទេ ថាបែរមានតែឆាប់ ។ និយាយឥឡូវបើចង់ឲ្យនាងឯងចេញ ថា
 ឥឡូវយើងនៅជំរំនេះ យើងនៅកន្លែងគេសម្រេចហើយ ថាត្រង់នេះម៉ោង១ឲ្យចេញ គឺ
 នាងឯងត្រូវចេញ បើនាងឯងមិនចេញ នាងឯងត្រូវ ។
 ធានី : ចុះពូមុនពេលជម្លៀសចឹង គេមានប្រាប់មុន២-៣ថ្ងៃឲ្យយើងរៀបអីវ៉ាន់អី ?
 ជឿន : អត់មានប្រាប់ទេ ឥឡូវនាងឯងដើរមកសួរចេញៗម៉ោងប៉ុន្មាននឹងចេញឲ្យអស់ អាជឿនដែល
 ថា វាសន្តិកសន្តិក វាខ្លាំង ដូចខ្ញុំថា ។
 ធានី : ចឹងពូទៅអត់មានយកអីវ៉ាន់ ?
 ជឿន : អត់មានអីទេ មានតែខ្លួនតែប៉ុន្មាននឹង ។
 ធានី : ហើយទៅដល់ស្រុក ?
 ជឿន : ទៅដល់ស្រុក អ្នកស្រុកគេឲ្យស៊ីឲ្យអី ។
 ធានី : ចុះហេតុអីបានពូត្រូវជម្លៀសបន្តជិតមកដល់ព្រះនេត្រព្រះ ?

ជឿន : ដល់នេះទៅគេរក១៧/មេសា នៅក្នុងនោះវាមានអារម្មណ៍ចាស់ អ្នកថ្មីដូចគ្នា ។ អាគេនៅក្នុង
រំដោះនោះ គេនិយាយពាក្យម៉ាមាត់ក្នុងរំដោះ អ្នកឯងរំដោះគឺនៅចាំភូមិ ។
ហើយយើងអ្នក ថ្មីនេះ គឺយើងអត់ឲ្យនៅទេ យើងទៅលុតដំ ។ ពាក្យថាលុតដំ
គេបញ្ជូនយើងឡើងឡានមក នៅបាក់ដំបង ពោធិ៍សាត់ តាមទិសដៅរបស់គេ ។

ធានី : ចឹងពូមកនឹង ពូជិះឡានមកទេ?

ជឿន : ជិះឡានៗ គេដឹកយកមកទម្លាក់ចោលភ្នំគ្រុយោងនេះ អាជូរទៅ ថាភ្នំលាភនេះឯង ។
ជូរទៅ នឹងគេបែងចែកទៅ អាណាទៅខាងណាទៅ ស្រេចគេបែងចែង ស្រេចទិសទៅ ។

ធានី : ចុះកាលនឹងពូគេបែងចែកទៅណា?

ជឿន : ខ្ញុំគេបែងចែកមកនៅ ឃុំជ្រោយចារ ភូមិជ្រោយចារៗ មកដល់ព្រឹកឡើងគេដេញឲ្យឯងទៅ
ចល័តអស់ ។

ធានី : ពូស្គាល់ឈ្មោះពួកកាត់ទេ ដែលចាត់ចែងឲ្យពូមកដល់ភូមិធ្វើអីៗ ?

ជឿន : អូ! ឯងអស់ហើយ ពួកអានីន ។

ធានី : ស្គាល់ឈ្មោះកាត់ទេ?

ជឿន : ហើ! មិនស្គាល់គេទេ ថ្មីៗ បើយើងមិនដឹងឈ្មោះអីៗ យើងមិនបាននៅដុះ ព្រឹកឡើងដឹង
ប្រាំៗ ខ្ញុំអត់ដែលបានចូលភូមិទេ ខ្ញុំប្រាប់គាំភីថ្ងៃទី១ ចូលបានម៉ាតែភ្នែកទៅបាក់ ។

ធានី : ចុះទីពុកមួយពូនៅដាច់ដោយឡែកពីពូទៅ?

ជឿន : មួយខ្ញុំនៅដោយឡែកពីខ្ញុំ ទៅបួនស្រីខ្ញុំទៅតាមចល័តទៅ អាបួនប្រុសខ្ញុំទៅតាមចល័ត
កុមារទៅ ។

ធានី : ចឹងអត់ដែលបានជួបគ្នាទេ?

ជឿន : គ្មានជួបគ្នាទេ ជួបពូថាស្លាប់ៗ វាចប់រឿងថាស្លាប់ អត់ឲ្យនៅជាមួយគ្នា ។

ធានី : ចឹងដូចជាពេលនឹងពូគិតយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ ដូចជាពូបានរៀន បានដឹងចឹង
ឃើញភាពចឹង?

ជឿន : ដល់ពេលដែលយើងឃើញចឹង យើងថាអស់ទឹកចិត្តខ្លួនឯង ដឹងពេលណានឹងបានជួបក្រុម
ក្រសារ ពេលណាដើម្បីឲ្យមានសេរីភាពទៅទៀតដូចអត់មានពេលជួបប្រទះទេ អស់ទឹកចិត្ត
ខ្លួនឯង ដឹងពេលណានឹងបានជួបក្រុមក្រសារ ពេលណាដើម្បីឲ្យមានសេរីភាពទៅទៀត វា
អត់មានពេលជួបប្រទះទេ ។ បើធ្វើរបៀបនឹងទៅ ដូចឯងដាច់ពូជ ។ ខ្ញុំយល់ថាដាច់ពូជ
ដល់ពេលចុងក្រោយ ដាច់ពូជខ្ញុំមែន ។

ឆានី : ចង់និយាយថាគេម្តងគេឲ្យពូទៅធ្វើកងចល័តនឹង ទៅធ្វើអីខ្លះ?

ជឿន : កងចល័តនឹង គេឲ្យ ។

ឆានី : ពូធ្វើយ៉ាងម៉េចដើម្បីថែរក្សាជីវិតមកដល់រាល់ថ្ងៃអីចឹង ការងារវាមានច្រើន?

ជឿន : ស្រុកនៅចល័តនឹង ទី១គេឲ្យយើងកាប់ចំការ យើងធ្វើតាមធម្មតាទៅ គេឲ្យធ្វើម៉េចធ្វើតាម គេទៅ យើងអត់មានដូចជារឿងអីត្រូវប្រកែកទេ ។ អ្វីៗដែលយើងដឹងថាប្រកែក ដឹងថា ស្លាប់ដែរ ឲ្យតែយើងជំទាស់ យើងខ្ពស់នឹងចលនាគេ ព្រោះគេនិយាយមុនស្រេចហើយ ។

ឆានី : គេនិយាយ អ្នកណាគេនិយាយ?

ជឿន : ឈូបគេៗហើយថា មិត្តឯងប្រឆាំង គឺអ្នកឯងត្រូវតែខ្លាំង គេនិយាយចឹងម៉ាកទៅបាក់ទៅ បើអ្នកក្រោយទៀតចេះប្រើៗ រកអ្នកណាមួយប្រាកដថាមេយើងប្រាកដ ។

ឆានី : ដែលស្គាល់ឈ្មោះពួកកាត់?

ជឿន : អត់ទេ គេមិនដែលឲ្យយើងនៅស្គាល់បំ នេះសុទ្ធតែឈូបគេមិនដឹងពីណាពីណែ ។

ឆានី : តែការងាររបស់ពួកចល័ត ធ្វើការងារអីខ្លះទៅ?

ជឿន : គាំទ្រដំបូងទីគេឲ្យកាប់ចំការៗរួច គេឲ្យដាំម្មាស់ ដាំដំឡូង ធម្មតារួចពីនឹងទៀត ។

ឆានី : អីទៀត?

ជឿន : ដាំចំការ ដំឡូងប៉ុននឹង ។

ឆានី : រហូត ឬក៏?

ជឿន : ដាំដំឡូងហើយ បន្តមកទៀត គេឲ្យយើងទៅប្រគល់ស្រូវ ។ ដាំម៉ារយៈទេ ឲ្យទៅប្រគល់ស្រូវ ។ ដល់ប្រគល់ស្រូវមិនទាន់បានរួចផង ឲ្យអ្នកឯងទៅលើកទំនប់ៗរួចហើយ មិនទាន់ឲ្យយើងដឹង ថាយូរឬខ្លីទេ ឲ្យយើងដាំចំការណាទៀត អត់ឲ្យយើងនៅបានម៉ាកនៃន ខ្ញុំមិនដែលនៅម៉ាក នៃនរហូត ។

ឆានី : ដឹងហេតុអ្វីបានគេអត់ឲ្យពូទៅម៉ាកនៃន?

ជឿន : មិនដឹងរឿងអីគេដែរ ផ្លាស់ប្តូរៗមេវាមានប្រធានក្រុមប្រធានអី វាទូទៅអាព្វកចល័តនឹង ។ ហើយខ្ញុំអត់មានដែលដឹងរឿងនិយាយប្រាប់ តែខ្ពស់ឯងហើយ ខ្លួនបណ្តោយធ្វើតាម ដែលយើងត្រូវតែធ្វើទៅកើតចេះតែធ្វើ ។ យើងអត់មានខ្ពស់គេបាន ដល់ពេលនោះ ព្រោះ បើយើងខ្ពស់ក៏ឯងដែរ តាមណាដែលយើងអាចធ្វើបានធ្វើទៅ ។

ឆានី : ពូធ្លាប់ដូចជាព្យាយាមយកចិត្តអ្នកអស់នឹង ឬយ៉ាងម៉េច?

ជឿន : នែក! អត់ព្យាយាមយកចិត្តពួកអស់នឹងទេ ខ្ញុំព្យាយាមតែការងារ បើថាឲ្យធ្វើប៉ុណ្ណា ខ្ញុំធ្វើ
ប៉ុន្តែឲ្យតែរួចចប់ហើយ ។ ហើយខ្ញុំអត់មានបញ្ហាមតិ

សួររឿងមតិថាខ្ញុំអត់ចេះនិយាយ ចប់រឿង ខ្ញុំអត់មានឲ្យយោបល់គេ ។

ធានី : ចុះដូចជាពួកអ្នកថ្មីចឹង គេអត់មានស្រាវជ្រាវពូ?

ជឿន : គេស្រាវជ្រាវដែរ គេចោទខ្ញុំសុទ្ធស្អីងៗ

ដល់ចុងក្រោយការងារខ្ញុំដែលខ្ញុំអនុវត្តការងារគ្រប់ គ្រងការងារនឹងបានទៅ រួចខ្លួន ។

យកការងារខ្ញុំដូរដោះរឿងវារីនឹងចោទប្រកាន់នឹងរួច កុំអី ខ្ញុំស្លាប់ដែរ ។

ធានី : គេចោទថាម៉េចខ្លះ?

ជឿន : គេចោទថា យើងមន្ត្រីៗការ វានិយាយប៉ុន្តែនេះ សុទ្ធខ្លាំងលន់ នល់ គេដេរតែចេះ ។

ធានី : អ្នកណាគេចាំទេ?

ជឿន : ពួកអានីន សុទ្ធតែឈ្នួបវា ពួកវានឹងចុះដូចខ្ញុំនិយាយចឹង

អាពាហ៍ព្រហ្មនឹងវាដាច់អស់ហើយ ។

ធានី : តែស្គាល់ឈ្មោះកាត់ទេ?

ជឿន : អូ! អត់ដឹងទេ មិនដឹងឈ្មោះអី ឈ្មោះគេមិនដែលឲ្យយើងចល័តចាំស្តាប់ទេ ហើយអា

ប្រធានឈ្នួបដែលនៅជុំមួយ នៅបានម៉ាថ្ងៃ គេវែចោលបាត់ នៅស្រុកខ្ញុំ ។

ធានី : ស្គាល់ឈ្មោះកាត់?

ជឿន : អត់ស្គាល់ ស្គាល់មិត្តភក្តិខ្ញុំអ្នកថ្មីដូចគ្នាទេ ក្រៅពីនឹងអត់ស្គាល់ ។

ធានី : អ្នកណាខ្លះដែលនៅជាមួយពូ ថ្មីៗ ?

ជឿន : ថ្មីខ្ញុំ នៅជាមួយខ្ញុំ តែឥឡូវអា២-៣នាក់នឹងទៅបាត់យូរហើយ ឈ្មោះអាមួយឈ្មោះអា

ដាងៗស្លាប់បាត់ទៀតហើយ វាធ្វើឲ្យហានដល់ពេលនេះគ្រោះថ្នាក់រាល់កាំភ្លើងទៅដាច់យូរ

ណាស់ ដឹងប៉ុន្តែនឹងចប់ហើយ ។

ធានី : ចេះដូចជាពេលពូធ្វើចឹង ធ្វើការធ្វើចំការ អត់មានធ្វើស្រែធ្វើអី?

ជឿន : លើកទំនប់ដូចខ្ញុំនិយាយចឹង ទី១រួចពីស្រែគេឲ្យលើកទំនប់ៗ បានតិចទៅ ដូចខ្ញុំថាលើកទំនប់

គ្រពាំងថ្មនេះ បានតិចទៅ

បើគេដកពីលើកទំនប់គ្រពាំងថ្មគេមកឲ្យលើកប្រឡាយប្រាសាទ៥ នេះ

បានគេមកនៅក្នុងដើមៗ គេឲ្យនៅអង្គភាពទេ គេឲ្យនៅចំការអូរត្បែងៗនឹងគេឲ្យដាច់ថ្លៃ

បានតិចទៅគេដកឲ្យទៅលើខ្នងទំនប់ទៀតទៅ ។

ឆានី : ពូអត់ចាំមេអស់នឹង ដូចថាទៅត្រពាំងថ្មឈ្មោះអី មេនៅអូរព្រាសាខឈ្មោះអី?

ជឿន : អូ! អត់ដឹងណាជាណែន ម៉ាយូបអានេះម្តង
 អានេះម្តងទាល់តែយើងប្រជាជនថ្មីគេមិនដែល ឲ្យដឹងការពិតទេ ។

ឆានី : ចឹងពូអត់ដឹងទេ?

ជឿន : អត់ដឹងទេ គេមិនប្រាប់ ។

ឆានី : ក្រាន់ដឹងអ្នកមកពីបូព៌ អ្នកមកពីបស្ចឹម?

ជឿន : អានឹងដឹង ។

ឆានី : យ៉ាងម៉េចអ្នកមកពីបូព៌?

ជឿន : អានឹងមុនដំបូងពាយ័ព្យវាកាន់ការដំបូង ដែលខ្ញុំនៅដំបូងគឺពួកវាកាន់ការ បន្ទាប់មកយក
 ពាយ័ព្យបន្តប្តូរ មិនដឹងទៅណាមកណែនទេ ។

ឆានី : ទៅអស់?

ជឿន : ទៅអស់ បាត់ ចាប់បោះលើឡាន ដែលទៅនៅអី ។

ឆានី : ពូថាម៉េច អ្នកបោះលើឡានដូចអ្នកប្រជាជនថ្មីធ្វើម៉េច កាលនឹងពូនិយាយមិញ?

ជឿន : ហ្នឹងហើយ អ្នកចាប់បោះលើឡាន ដូចរឿងមួយគេធ្វើដូចជាអត់មានស្តីពីប្រកែក
 ប្រណាំងជាមួយវា វាបោះដូចបោះផ្លែចេក ដូចបោះអុសអីចឹង អានឹងអ្វីដែលអត់មាន
 ប្រកែកបាន គេនិយាយធ្វើម៉េចទៅតាមចិត្តគេ អានឹងដូចមេធ្លាប់ស្គាល់ដូចឈ្មោះ ល្បឿន
 ដែលខ្ញុំថានឹង អានឹងកាត់ស្លាប់ទៅហើយ មិនបាច់និយាយទេ កាត់នឹងនោះ ។
 អានឹងប្រធាន អង្គភាពនឹង ។ ដល់ក្រោយមកទៀត និរតីគេកាន់ការ បស្ចឹមៗហើយ
 និរតីគេភ្ញៀវពីលើ ទៀតចប់ ។ អ្នកល្អៗដែលស្គាល់យើងការងារល្មមដែលថាស្គាល់យើង
 ដូចថាយើងសកម្ម ការងារគេជួយយើង ។

ឆានី : ចឹងអ្នកដែលគេជួយពូនឹងត្រូវគេយកទៅ?

ជឿន : សម្លាប់បាត់ មួយឈ្មោះ ល្បឿន មិញ ។

ឆានី : ល្បឿននឹង កាត់ងារជាអី?

ជឿន : ប្រធានដែលអង្គភាព ប៉ុលពតនឹង ។

ឆានី : អង្គភាពអីគេ?

ជឿន : អង្គភាពក្រហម ចល័ត ។

ឆានី : ចឹងអង្គភាពចល័តក្រហមនឹង កាត់ជួយពូ ជួយអ្នកណាដែលធ្វើការងារសកម្ម ជួយ?

ជឿន : ជួយដូចយើងធ្វើការឯរអ៊ូដែលធ្វើទៅត្រឹមត្រូវ ស្របទៅ គេអត់ធ្វើបាបយើងទេ មិនមែនដូចពួកអានេះ យើងចេះខ្លាំងថាយើងចេះ ដល់យើងល្ងង់ថាយើងមិនសកម្ម ។ អាជឿន ចំនុចគ្រងនេះ គេចាំចាប់កំហុសយើង គេមិនមែនចាំអី បើថាអ្នកល្អជា អ្នកនឹងសកម្មដឹងសកម្ម ហើយបើអ្នកមិនល្អវាដឹងថាអានឹងម៉េចៗ ។

ធានី : ចឹងពូក៏សម្រេចចិត្ត ឃើញអ្នកល្បឿននឹង
ខានភូមិភាគបស្ចឹមមកចាប់យកកាត់ទៅបាត់ទៅ?

ជឿន : បាទ! ចប់រឿងប៉ុន្តែនឹង ។

ធានី : ចឹងអ្នកមកក្រោយជួយពូទៀត?

ជឿន : ក្រោយចប់...មានអីវាបានគិតយើងចប់បណ្តោយ ។

ធានី : ចឹងបន្ទាប់ពីពូល្បឿនដែលគេចាប់យកទៅ អ្នកខានបស្ចឹមមក ឬក៏ខាននិរតីមក?

ជឿន : បស្ចឹមមកមុន ។

ធានី : ប៉ុន្តែអត់ដឹងអ្នកណាទេ ហើយគេចាប់បន្តទៀតទៅ?

ជឿន : បស្ចឹម គេចាប់ មិនដឹងថាគេចាប់ មិនចាប់ទេ ព្រោះរឿងការពិតគេធំៗ គេមិនឲ្យយើងដឹង តែគ្រាន់ថានៅក្នុងអង្គភាពនឹង អត់ទាន់មានឃើញអ្នកណាបែកទៅណាទេ ។ ទៅរៀន ។ ដល់ ពេលក្រោយទៀត និរតីគេមកពីលើទៀតមួយទៀត វាចប់រឿងគ្នា ។

ធានី : ខានណាទៀត ពូស្គាល់និរតី?

ជឿន : អូ! អត់ស្គាល់ទេ ដឹងមកពីណាពីណា គ្រាន់គេថានិរតីៗ ។

ធានី : ពូឈ្មោះអ្នកអី?

ជឿន : និរតីៗ ក៏មិនដែលទាំងឃើញមុខគេ មើលមុខគេយើងនិយាយដឹងតែខ្លួនខ្លាចតែឆាប់ ធ្វើការគេហៅគ្នាទៅដឹង ។

ធានី : ចុះដូចជាពេលដែលពូទៅដំបូង ពូទៅលើកទំនប់ត្រពាំងថ្ម ដូចជាឃើញត្រពាំងថ្មរៀងវាយ៉ាងម៉េច?

ជឿន : ដែលលើកទី១ ដែលខ្ញុំទៅលើកត្រពាំងថ្មៗជារៀងវាលធម្មតាៗ អត់មានក្រលេក្រលុកអីទេ វាលស្រែធម្មតា ។

ធានី : ហើយចឹងធ្វើម៉េចបានចេញជាអាន?

ជឿន : ចេញជាអានទៅ វាឲ្យកងចល័តនឹង គិតពីរែកដីពីនៅខាងក្រោមមកដាក់មកធ្វើជាទំនប់តាម គំរូរបស់គេ ដឹងគំរូចេញពីគ្រងណាគ្រងណា ខ្ញុំអត់ដឹងរឿងទេ គំរូគេនោះ ។

ឆានី : ចឹងពូនៅកងចល័តទី១ ទី២ ឬក៏?

ជឿន : កងចល័តកម្លាំងទី២ ។

ឆានី : ពួកកម្លាំងទី២ៗ គេឲ្យធ្វើអីខ្លះ?

ជឿន : កម្លាំងទី២ គេឲ្យលើកដី៤ម៉ែត្រ អាទី១៦ម៉ែត្រ ៧ម៉ែត្រ ដោយសារឃើញខ្ញុំតូចហើយ
ទៅ គេដាក់ចូលក្នុងកងកុមារ ។

ឆានី : ចឹងពូនៅក្នុងកងកុមារទេ?

ជឿន : ខ្ញុំកងកុមារ ។

ឆានី : មិនមែនក្នុងកង?

ជឿន : កងពិសេស ។

ឆានី : កងចល័តទី១ដូចម្តេចទេ?

ជឿន : បាទ! កងពិសេស ធ្លន់ណាស់ បើមិន៤ទៅ៦ ៦ទៅ៧តាមតែវាដាក់ ។

ឆានី : ចឹងពូនៅកងកុមារ ពូអាចធ្វើបាន?

ជឿន : ធ្វើបាន ។

ឆានី : ដោយសារមាឌល្អិតយោង?

ជឿន : មាឌល្អិតតូច គេ ។ ធ្វើមិនបានសាប់ ចុះអាទៅកែ៤-៥-៦ក៏ប ទៅកែរួច?

ឆានី : ពូបានឃើញទេ អ្នកដែលធ្វើអត់បាន?

ជឿន : ធ្វើអត់បាន គេមិនដែលសម្លាប់ឲ្យខ្ញុំឃើញទេ ដូចថាបើធ្វើអត់បានស្រាប់តែយប់ឡើងបាត់
ដូចខ្ញុំនិយាយយប់ឡើងដេកជិតៗគ្នា ស្រាប់យប់ឡើងនៅសល់សាក់កាដូ នៅសល់អីបាត់
មនុស្សមិនដឹងទៅណា ដល់ព្រឹកឡើងគេធ្វើការប្រជុំគ្នា គេថាអើយ! អា-ក អាមិត្តនេះ
មិត្ត នោះរត់ទៅបាត់ហើយ ។

ឆានី : គេនិយាយចឹង?

ជឿន : បាទ! និយាយចឹង យើងដឹងថាម៉េច ហើយយើងភ័យខ្លួន ខ្លាចតែខ្លួនយើងផង ។ ហើយ
យើងអត់ជឿថារត់ទេ ព្រោះយើងប្រជាជនថ្មីជឿថាមិនដែលមានផ្ទះណាអ្នកនៅទេ ប្រជា
ជនថ្មីនោះ ណាប្រាកដ ។ ហើយអ្នករត់ខ្ញុំសង្កេតមើលឃើញច្រើនថ្មី ។

ឆានី : ប្រជាជនថ្មីទាំងអស់?

ជឿន : បាទ! ច្រើនដែលថ្មី ដែលរត់ចេញ ។

ឆានី : គេនិយាយប្រាប់ចឹង ឬក៏ឃើញគេរត់ផ្ទាល់?

ជឿន : ធម្មតាតែនៅចល័តជុំគ្នា ១០ នាក់ចឹង ទៅយើងដឹងថាអានេះមកពីនេះពីនោះហើយណា ដល់ពេលនោះ...ទៅអស់ ។

យើងចេះតែធ្វើទៅខ្លះអត់ដឹងចេះចោទថាឪពុកអ្នកឯងទាហានទៅ
យកអានេះទៅវ៉ៃចោល ឬយ៉ាងម៉េចគេ ។ ហើយតាមសកម្មភាពគ្រាន់ថាត្អូនស៊ីមិនឆ្អែតក៏
ត្រូវតែបាត់ដែរ ។ បានខ្ញុំថាវាជាប់ការហួសហេតុ ។

ឆានី : ពេលដែលពូដឹងថា ចាំសន្តតមើលទាំងអស់?

ជឿន : ខ្ញុំសន្តតមើល ចាំមើលចឹង តែអត់ធ្វើម៉ែន ខ្ញុំសុខចិត្តថាដឹកតែទឹកក៏ខ្ញុំ គេឲ្យខ្ញុំធ្វើម៉េចក៏ស៊ី
ទ្រាំខ្ញុំដឹងថាបើមិនទ្រាំក៏ដឹងថាស្លាប់ ទ្រាំដឹងថាអស់ ហើយយើងកុំនិយាយនៅឲ្យស្ងៀម ។

ឆានី : ចុះពូមានប្រាប់ដូចម្តេចមិត្តភក្តិរបស់ពូផ្សេងទៀត ដែលនៅក្នុងកងជាមួយគ្នា
ប្រាប់ថាឲ្យទ្រាំអី ចឹងទៅ?

ជឿន : ប្រាប់គេ តែមិនហ៊ាននិយាយខ្លាំង មិនទុកចិត្តគ្នាឯង មិនអាចទុកចិត្តគ្នាឯង ខ្លាចគ្នាឯងវា
ដុយមាត់ដែរ ម៉្លោះហើយចេះប្រយ័ត្នអើយ! កុំនិយាយច្រើន ប្រាប់ប៉ុន្តែនឹងអស់ទៅ កុំសួរ
ដឹងរឿងច្រើន ធ្វើតែការងារ ហ៊ាននិយាយរឿងអីផ្សេង អត់ហ៊ាននិយាយ ព្រោះគេចោទ
ថាខ្ញុំចេះ ចោទចេះ ខ្ញុំអត់ចេះទេ ។ ហើយធម្មតាតែឃើញយើងធ្វើសកម្មភាពអីឡើងចេញ
ជារូបរាង ដូចដំណាំឲ្យយើងច្រើយើងធ្វើបាន តែធម្មតាការងារព្យាយាមរបស់យើងទេ
ដើម្បីចៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិតយើង ។ បើយើងមិនខំព្យាយាមធ្វើទេ យើងដឹង
ថាស្លាប់ដែរ បើសិនយើងធ្វើមិនបានដែនការរបស់គេយើងក៏ត្រូវតែស្លាប់ដែរ ។ ម៉្លោះ
ហើយយើងត្រូវតែខំ អ្វីៗដែលយើងគេដាក់ឲ្យចេះខំធ្វើ ដូចរែកដី៤ម៉ែត្រ ចេះខំធ្វើទៅ
រួចមិនរួចចេះខំធ្វើទៅ ម៉ោង១ម៉ោង២យប់រួចទៅតាមរួច បើមិនរួចចេះតែរែកវាស់ព្រឹក ។

ឆានី : តែពេលខ្លះពូធ្វើអត់រួចដែរ?

ជឿន : រែកវាស់ព្រឹក អត់មានមិនរួចទេ ។

ឆានី : ចុះពូទៅរែកកាំងពីស្មានណា?

ជឿន : ម៉ោង៣ឆើប ម៉ោង១២យប់បានឈប់ ។

ឆានី : ៤ម៉ែត្រក៏បនឹង?

ជឿន : ៤ម៉ែត្រក៏បមិនឆាយទេ ៤ម៉ែត្រក៏បឡើងទំនប់មិនឆាយទេ ។

ឆានី : ៤ម៉ែត្រក៏បឡើងទំនប់ទៀត?

ជឿន : បាទ! ឡើងទំនប់ មិនមែនដឹកជើងទំនប់ ដឹកចង្កៀង ១០ ម៉ែត្រពីជើងទំនប់ ។

ឆានី : ចិនពេលពូទៅដល់នឹង ពូធ្វើទំនប់តាំងពី?

ជឿន : តាំងពីអត់ តាំងពីទើបនឹងលើកដីបោះដូចធ្វើភ្នំចិន ។

ឆានី : កាលនឹងតាំងឆ្នាំប៉ុន្មានដែរ ពូចាំបានទេ អាចចាប់ផ្តើមធ្វើដំបូង?

ជឿន : ហេ! វាក្រេចហើយឆ្នាំប៉ុន្មាន វាក្រេច មិនគិតពីរឿងថ្ងៃខែឆ្នាំ ។

ឆានី : ចាំមើលពូម្យ៉ាងមក៧៥ខែវស្សា ដល់ពេលខែច្រាំងនឹងចូល៧៦?

ជឿន : អូ! ប្រហែលក្នុងឆ្នាំ៧៦ដឹង ព្រោះ៧៧ពុស្សពួកនឹងរំលែកចូលក្រែកចូលអីហើយ ។

ឆានី : ម៉េចបានពូ?

ជឿន : និយាយវាជាពិសេសគ្នាវា អាទាហានៗ វានិយាយ ។

ឆានី : ពូលួចស្តាប់?

ជឿន : អត់លួចស្តាប់ទេ ប៉ុណ្ណោះទុកចិត្តយើង ប៉ុណ្ណោះដូចជាគេមិនចេះរករឿង យើងមិនចេះធ្វើស្តី យូរៗ គេនិយាយគ្នាគេ ។

ឆានី : ពូបានពូ?

ជឿន : គេថា អូ! អាយ្ននរំលែកហើយ ។ សួរអត់ចេះមាត់ទេ ចេះតែប្រុងខ្លួនហើយ អត់ហ៊ានបៀតទេ ខ្លាចគេថាឯងយកការណ៍ទៀត ។ ទៅដល់គ្នាគេបើករដ្ឋព្រកាក ។

ឆានី : គេបើកពូ?

ជឿន : ហ្នឹងបើកពូ ។

ឆានី : ចិនពូធ្វើទំនប់នឹងនៅឆ្នាំ៧៦?

ជឿន : បាទ! ប្រហែលជាពេលនឹងឯង ។

ឆានី : ៧៦ពេលណាបានធ្វើទំនប់ហើយ?

ជឿន : ហេ! ទំនប់នឹងចូលម៉ាឆ្នាំនឹងបានរួច ព្រោះប្រហែលជាខែច្រាំងគេឲ្យលើកប្រឡាយនេះ ប្រាសាទ៥ ឈើទាល ។ គេអត់ឲ្យនៅយូរ ព្រោះវាដូរកម្លាំងរត់តែរកម្លាំង គេអត់ឲ្យយើងនៅម៉ាកន្លែង ។

ឆានី : និយាយទៅទំនប់នឹងធ្វើរហូត?

ជឿន : ធ្វើរហូតទាល់តែរួចរបស់គេ ។

ឆានី : ប្រហែលឆ្នាំប៉ុន្មាន ដូចជាដាក់ដែនការឆ្នាំប៉ុន្មាន បានគេធ្វើទំនប់ហើយ?

ជឿន : ទេ! ដូចអត់មាននិយាយ ខ្ញុំមិនដឹង ។

ប្រពន្ធ : ទេ! ទំនប់នឹងប្រហែលជា៣ខែប៉ុន្មានទំនប់នោះ៣ខែប៉ុន្មាននោះឯង គ្មានដូរណាទៀតទេ វៃឲ្យរួចហើយមក អត់មានដកកម្លាំងអាទី២ទេ ។

ជឿន : នៅសំអាតទៀតនោះ នៅអ្នកទប់ជើងក្រោម ។

ប្រពន្ធ : នៅអ្នកដាំស្មៅទេ ។

ជឿន : នៅអានីតទៀតយើងថារួចម៉េចបាន ព្រោះយើងដកបាក់ទៅហើយ ។

ធានី : ព្រោះយើងធ្វើតែរូបរាងក្រោងវា?

ជឿន : រូងរាង ធ្វើជាគម្រោង គេក្រោងហើយ គេដកយើង ។

ធានី : ចុះពូជីងថាគេចាប់ផ្តើមសម្ពោធន៍ទំនប់នឹង ពេលណាទេ?

ជឿន : ទេ! សម្ពោធន៍ពេលហ៊ុន កាលនោះ ពេលហ៊ុនទៅសម្ពោធន៍ដែរ ។

ធានី : ហ៊ុន?

ជឿន : ហ៊ុន ។ កាលនោះហ៊ុននឹង ជាស្តីភូមិភាគ ។ ប៉ុ ហ៊ុន គណៈភូមិភាគ ប៉ុ ហ៊ុនទៅសម្ពោធន៍ ។

ធានី : គណៈភូមិភាគ គណៈស្រុក គណៈតំបន់?

ជឿន : ទេ! ភូមិភាគ ។

ធានី : គណៈតំបន់?

ជឿន : ជៀល គណៈតំបន់ ។

ធានី : បើគណៈភូមិភាគតាញឹម?

ជឿន : អូ! តាញឹមនឹងហើយ តំបន់ ។ ព្រោះរឿងនឹងខ្ញុំមិនដឹងថាស្តីទេ តែគ្រាន់ថាគេមកមេធំៗ ចិន យើងមិនដឹងថាតំបន់ ឬយើងអី ។

ធានី : តែគ្រាន់ដឹងហ៊ុន ហើយនឹងជៀល?

ជឿន : បាទ! ហ៊ុន ជៀល ។

ធានី : ប្រហែលជានៅក្នុង៧៧អីដែរ?

ជឿន : ហ៊ុនហើយ ចុងក្រោយ ។

ធានី : ព្រោះ៧៨គេចាប់កាត់អស់ហើយ ចាប់ហ៊ុន ចាប់ជៀល គ្មាននៅ?

ជឿន : អានីកាលគេសម្ពោធន៍ គេនៅនឹងឯង ។

ធានី : ហើយកាត់និយាយថាម៉េចខ្លះ?

ជឿន : អូ! អត់មានស្តាប់គេបានទេយើង ។

ឆានី : ចុះពូជូលរួមសម្ពោធន៍ដែរ?

ជឿន : ចល័តទាំងអស់ នៅឈរស្តាប់ តែយើងនៅឆ្ងាយៗហ៊ានទៅបៀតគេ អាគេនិយាយទៅ តែគ្នា ។

ឆានី : ហើយចឹងម៉េចបានពូជីងថាហ្នឹង ហើយនឹងជឿលនឹង អ្នកសម្ពោធន៍នឹង?

ជឿន : ទេ! ដល់ពេលចល័តទាំងអស់គេទៅមើល គេបើកសិល្បៈគេ ។ រាគ្រីសិល្បៈគេមិនឲ្យ មើល ។

ឆានី : ឲ្យមើលគេ?

ជឿន : ឲ្យមើលគេនិយាយខ្លះគ្នាគេ ដល់ពេលគេនិយាយតែគ្នា គេមិនឲ្យយើងស្តាប់ដឹងថាម៉េចៗ ។

ឆានី : ចង់និយាយថាម៉េចបានពូជីងថា អ្នកនេះឈ្មោះជឿល អ្នកនេះឈ្មោះ ហ្នឹងអីចឹង?

ជឿន : វាធម្មតា វាមិនដុតពីគេប្រាប់ទេ មិនដុត តែខ្ញុំអត់ច្បាស់ថា គណៈតំបន់ គណៈភូមិភាគមិញ មិនច្បាស់ទេ ព្រោះយើងមិនមែនទៅសង្ស័យ ។

ឆានី : តែគ្រាន់ដឹងថា២នាក់នឹង ចុះក្រៅពី២នាក់នឹង អត់មានអ្នកផ្សេងទៀត?

ជឿន : អូ! អត់ដឹង ។

ឆានី : មានច្រើន ប៉ុន្តែអត់ដឹង?

ជឿន : អត់ដឹងមិនដឹងណាគេ យើងអត់ស្គាល់ ។

ឆានី : អត់ស្គាល់ភាព្យឹម?

ជឿន : ហេ! ភាព្យឹមតែឈ្មោះៗ ក៏មិនដែលឃើញមុខផង ។ សម្ពោធន៍ គេនិយាយសម្ពោធន៍ ។

ឆានី : ចាំឆ្នាំ ប្រហែល?

ជឿន : ទេ! អត់ចាំៗ ។

ឆានី : ខែវស្សា ខែច្រាំង?

ជឿន : ទេ! ខែច្រាំងដូចជាប្រក្សច ព្រោះមិនទាន់មានទឹកផង កាលនឹងវានៅខែច្រាំងនៅឡើយ ។

ឆានី : ចឹងប្រហែលជាអាច៧៧?

ជឿន : ហ្នឹងអានឹង វាមិនមែនឲ្យយើង ។ គ្មានគិតទេ គ្មានគិតណាម៉េចៗ គិតពីញុកត្រចៀកទាំង អស់ការពារប្រយោជន៍ខ្លួនស្ទាបខ្លួនយើង ។

ឆានី : ពូឃើញផ្ទាល់ភ្នែក?

ជឿន : អី! បើមិនឃើញម៉េច រឿងឃើញ ។

ធានី : ចុះពូធ្វើទំនប់នឹង តើពូធ្វើយ៉ាងម៉េច រែកយ៉ាងម៉េច ឬមិនមែនព្រាសទ្រុឌតែរត់ឡើយ ហើយអត់ មានពេលសម្រាកៗយ៉ាងម៉េច តេស្តិ៍ឲ្យថាឲ្យយ៉ាងម៉េច?

ជឿន : គេថាចេះ បើថាពេលរែកទី១ ប្រយ័ត្នអាជ្ញាធរ ទី២ ប្រយ័ត្នដងរែក តែដាច់ខ្សែបង្កើត ខ្លាំង តេនិយាយរួចហើយ បាក់ដងរែកខ្លាំង បាក់ចប គឺខ្លាំងទាំងអស់ អាពាធនឹង ។ រត់ស្ងាត់ កុំរត់ប្រឡែងគ្នា កុំរត់ស្រែកឡេឡូ ខ្លាចមិនរួច ។ គិតថា រែកមិនទាន់រួចទៅផ្អែកដើមឈើអត់ បានទៀត ប្រមានម្តង២ដង ។

ធានី : អាអស់នឹងសុទ្ធតែមានគោលការណ៍គេ ឬក៏ជារបស់គេត្រូវតែចឹង ឬយ៉ាងម៉េច?

ជឿន : អត់ដឹង ដឹងជាគោលដៅ ដឹងថាទិសដៅរបស់អ្នកណាបញ្ជាឲ្យធ្វើចឹងខ្ញុំក៏មិនដឹងដែរ ឬក៏អ្នក ដែលកាន់កាប់នឹង កំរាមឲ្យយើងធ្វើឲ្យរួចឲ្យគេ ឬក៏គេយ៉ាងម៉េច ការងារលាក់ការណ៍របស់ គេ ។ យើងមិនអាចដឹងស៊ីជម្រៅចឹងទេ អាត្រង់នឹង ។ តែដឹងថាអ្នកណាអ្នកបង្កឲ្យធ្វើចឹង មិន ដឹងអ្នកណា អ្នកប្រើឲ្យធ្វើចឹង ក៏យើងមិនអាចដឹង ។

ធានី : ចុះដូចជាអ្នកណាជាប្រធានក្រុម ប្រធានកងអីចឹង នៅពេលលើកទំនប់?

ជឿន : ប្រធានក្រុមប្រធានកងបាត់ឈ្មោះ មិនដឹងអាណាអាណែវាខ្ញុំអត់ចាំឈ្មោះដែរ វាយូរយ៉ាង ហើយ បាត់មិនដឹងណាណែវ ។

ធានី : តែពូនៅចាំឈ្មោះទេ?

ជឿន : ទេ! អត់ចាំទេ អាជឿនណាខ្ញុំច្បាស់ខ្ញុំប្រាប់ បើមិនច្បាស់អត់ប្រើទេ ។

ធានី : ចុះពូកាលនឹង មានពូឈ្មោះយាយចែម?

ជឿន : អាជឿនយាយចែម ពូតែឈ្មោះ តែមិនដែលឃើញរូបរាងប្រាកដថាយ៉ាងម៉េចទេ ថាបើ យាយចែមនឹងមកឈរ- ប្រជាស្រុកផ្ទាល់ក៏មិនដែរ ។

ធានី : ដែលពូឈ្មោះកាត់យ៉ាងម៉េច?

ជឿន : យាយចែមនឹងដូចជាគេថាធ្វើស្តី មិនដឹងធ្វើស្តីមិនដឹងរឿងកាត់ដង យាយចែមខ្ញុំអត់ច្បាស់ លាស់ទេ ខ្ញុំមិនហ៊ានថានិយាយប្រាប់ ។

ធានី : ចឹងចង់សួរពូថា ពេលដែលពូទៅលើកទំនប់នឹង រឿងហូបចុកអីយ៉ាងម៉េចដែរ?

ជឿន : អី! រឿងហូបចុកអីអត់ប្រាកដទេ ទី១ដូចខ្ញុំនិយាយចឹង តែហូបចុកដាំបាយរុយរោមចោល ទៅ ហើយប្រហុកម៉ាកីឡូស្វែរទឹកម៉ាខ្លះទៅ បើកងអ្នកឯងឡើងរួច រែករួចអ្នកឯងទៅហូប ទៅ បើអ្នកឯងរែកមិនរួចអត់ ។

ធានី : អត់បានហូបទៀត?

ជឿន : អត់បានហូប បាយនឹងក្រៀមប៉ុន្មានក្រៀមទៅ រុយរោមប៉ុនណារុយរោមទៅ ។
 ធានី : ចឹងវាមានជម្ងឺអី?
 ជឿន : អូ! អាជម្ងឺចេះតែមានរាករុះរាំងដោយសាររឿងនឹងឯង វាអត់មានអនាម័យ ។ អត់មាន
 ទាល់តែសោះ ។
 ធានី : ចឹងអ្នកដែលរែកនៅនឹង ភាគច្រើនស្លាប់ដោយសារជម្ងឺរាករុះ?
 ជឿន : ស្លាប់រាករុះ ដោយសារជម្ងឺពោះវៀន ។
 ធានី : អត់មានពេទ្យ?
 ជឿន : អាជឿនពេទ្យតែធុរ្មាអាចមន៍ទន្សាយទៅធ្វើម៉េច ហើយលេបម៉េចធុរ្មាអាចមន៍ទន្សាយ
 ហើយធុរ្មាវិភា យកមកចាក់ៗយ៉ាងម៉េច ។
 ធានី : មានពេទ្យគេចាក់ដែរ?
 ជឿន : ចាក់តាមនឹងដែរ គេសុំចេះឲ្យតែគ្រង់អ្នកឯងលេបម៉េចបាត់លេបទៅ ។ លេបម៉េចបាត់បើ
 ធុរ្មាប៉ុន្មាន ហើយយើងអាហារហូបចុកវាគ្មានអនាម័យ ធ្វើម៉េចបាត់អាព្វប្បាវាស៊ីតនឹង វា
 អត់មានទេ ទៅជាអីកូលីដូចអាជឿនគេតែនិយាយ ។ ព្រោះវាចឹង ទៅនិយាយជម្ងឺពោះ
 វៀនមកឈាមទាំងដុំៗ ស្លាប់ ។
 ធានី : ចឹងប្រជាជននៅនឹងភាគច្រើនមានប្រជាជនប៉ុន្មាននាក់ ដែលត្រូវឈឺ?
 ជឿន : អូ! អាជឿនយើងអត់ដឹងទេ គេមិនឲ្យយើងដឹងទេ ។
 ធានី : តែពេលពូទៅធ្វើការនឹង ពូឃើញយ៉ាងម៉េចខ្លះ?
 ជឿន : ឃើញម្តងម្នាក់ៗឈឺចឹងទៅ តែខ្ញុំប្រយ័ត្ន ខ្ញុំដាំទឹកដឹក ខ្ញុំដឹងរឿង អត់ដែលដឹកទឹកនៅទេ
 ទោះយ៉ាងណាក៏ខ្ញុំត្រូវដាំដឹកខ្លះខ្ញុំ ។
 ធានី : ចុះមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ដែរ?
 ជឿន : ទឹកគេទៅរែកនៅភ្នំកូនខ្វែង អាទឹកល្អកកនឹងទៅ ។ ប៉ះថ្ងៃណាអត់ទៅ ទៅបឹតអាទឹកភក់ ។
 បើយើងមានកំនិតយើងដាំគេអត់យាត់ទេ បើយើងដាំម៉េចដាំទៅឲ្យតែយើងមានពេល ។
 អាជឿនគ្រាន់រឿងដាំ យើងលួចដាំទៅ ។
 ធានី : ពេលដែលពូទៅលើទំនប់នឹង ពូទៅស្នាក់នៅកន្លែងណា?
 ជឿន : អូ! អាជឿនទៅស្នាក់តាមវាលស្រែ អត់មានរឿងផ្ទះទេ ។
 ធានី : អត់មាននៅតាមភូមិ?
 ជឿន : អូ! អត់មានទេ ដេកក្នុងបង្កើរក៏មាន ។

ធានី : គេនាំទៅកន្លែងការងារនឹងមែន?

ជឿន : បាទ! លើកត្រង់ណាដេកត្រង់នឹង គេគ្រាន់ធ្វើដំរីតិចៗនឹង អាជ្ញះរបៀបដូចខ្មែរលើនឹង អាយាបដល់ដីនឹង ចូលសិក្សាយើងទៅ ។ គេមិនមែនឲ្យយើងមានសិទ្ធិធ្វើស្តីបាន យើងដេក ក្រៅអាណន៍អត់បានទៀត ។

ធានី : តែអាណន៍បានតែអ្នកប្រជាជនថ្មីដូចពូ ឬក៏ទាំងអត់គ្នា?

ជឿន : អាណន៍ត្រង់នេះ វាចាស់ វាថ្មី វាច្របូកច្របល់ គេអត់ដែលប្រាប់យើង អាណុកណាប្រជា ជនចាស់ ភាគច្រើនគេ ការងារគេផ្សេងទៅទៀត ដូចជាគេធ្វើឈូប ឬក៏គេធ្វើមែក មេអីដូរដ្ឋាស់គ្នាចុះឡើង ។

ធានី : ក្រែងពូថា អ្នកនៅក្នុងលើទំនប់នឹង អ្នកខ្លះថ្មី អ្នកខ្លះចាស់ធ្វើជាមួយគ្នា ។ ចឹងការគេ ការ ហូបអីជុំគ្នាដែរ?

ជឿន : ទេជុំគ្នាអត់មានដូរដ្ឋាស់អីទេ អាប្រធានក្រុម ប្រធានកងណា ឃើញតែស៊ីចុកបុកទំពាជា មួយគ្នាឃើញតែចឹង ដូចអត់ទេ ។ ដល់អាប្រធានកងធំ ខ្ញុំអត់ដែលបះទេ ។ តែត្រឹមកង ៣០ កងអីនេះឃើញនៅជាមួយ ស៊ីអាទិកប្រហុកដូចគ្នា ស៊ីដូចគ្នា ។

ធានី : ហើយមានជម្ងឺដូចគ្នាដែរ?

ជឿន : អី! ដេកពេទ្យដូចគ្នានឹង រត់ចោលដូច រត់ចោលសម្បែងដូចតែគ្នានឹង ។ អាណុកនេះ ភាគ ច្រើន បើខ្ញុំសាកសួរមែកទែន គ្រាន់គ្នាអ្នកនៅនេះទេ តែគ្នាមិនបានចូលក្នុងដីដោះដែរ ។ អ្នកទៅរៀនទៅសូត្រពីណាពីណាទៅ ដូចជាដីវិភាគគ្រួសារគេនៅទីផ្សារគេ ។ ដល់ពេល ស្រុកគេដែលចឹងទៅ គេត្រឡប់មកចូលភូមិបានយើង ដល់ចឹងគេចល័តតាមយើងតាមគេ តែគ្រាន់ថាគេអ្នកនៅនឹងគេស្គាល់ចឹង ដែលឲ្យយើងភ្នំពេញធ្វើ មិនដែលស្គាល់ចិតយើងផង ខ្លាចយើងដឹកនាំទៅណាណា ។

ធានី : ពេលពូនៅនឹងមានពួកអ្នកធ្វើការ ឬមន្ត្រីអីភ្នំពេញទៅជាមួយគេ?

ជឿន : ដូចអត់មានបះចល័តក្មេងៗ ចឹងអត់បះទេ បើចល័តវ័យកណ្តាលបះហើយ ។

ធានី : តែពូអត់បានដឹង?

ជឿន : អត់ដឹងទេ ព្រោះគេចល័តវ័យកណ្តាល ពួកអ្នកធ្វើការភ្នំពេញត្រូវប៉ះ តែដល់ខ្ញុំកុមារវា ដែលមានប៉ះ ។

ធានី : កាលនឹងពូអាយុប៉ុន្មានដែរ បានជាគេចាត់ទុកចូលកងកុមារ?

ជឿន : កាលនោះ ខ្ញុំវាតូចដែរ ខ្ញុំអាយុ២០ លើសតិច តែតាមមែនទែនយើងមិនមែនកងកុមារទេ
 គ្រាន់ខ្ញុំតូច ។

ធានី : អាយុ២០ ចឹងគេចាត់ចូលកងកុមារ?

ជឿន : បាទ! ចូលកងកុមារ ហើយយើងស្តុមតូចផង ។

ធានី : ហើយគេស្រាវជ្រាវដែរ?

ជឿន : គេស្រាវជ្រាវដែរ គេមិនមែនស្រាវជ្រាវផង ដូចជាយើងតូចទៅ អត់បាយយើងស៊ីតែ
 បបរស្តុមទៅចឹងទៅ ក៏គេថាប្រើៗ ។

ធានី : មកពីពូខ្ញុំប្រឹងធ្វើការឲ្យគេ ហើយគេបង់ទុក?

ជឿន : អេ! អា រឿងនេះ បើយើងមិនប្រឹងធ្វើការសារ ដឹងថាយើងស្លាប់ហើយ ព្រោះដំណើរដូចខ្ញុំ
 និយាយថេខ្មស់តិចឆាប់ យើងសុខចិត្តដូចជាដោយសារការសាររបស់យើង កុំឲ្យស្លាប់គេវៃ
 ធ្វើបាប ។

ធានី : ចុះពូដឹងថា អ្នកដែលស្លាប់នៅទំនប់ចឹង គេយកទៅកន្លែងណា?

ជឿន : អូ! អា រឿងនឹង គេអត់ដែលប្រាប់យើងទេ លាក់ ។

ធានី : ហើយពូបានឮ?

ជឿន : អូ! គេមិនដែលឲ្យយើងដឹង គេនិយាយតែរត់ម៉ាមាត់ ។ គេអត់មាននិយាយស្តីទេ អ្នកឯង
 រត់ទៅដុះបាក់ហើយ ។

ធានី : តែបើចិត្តពួកវាថាអ្នកអស់នឹងទៅណា?

ជឿន : ចុះបើរត់ ម៉េចក៏មិនយកសាកការដូចទៅ យើងជឿថាមិនរត់ទេ ជឿថាយកទៅ គ្រាន់គេមិន
 ឲ្យយើងដឹងថាគេយកទៅធ្វើម៉េច យើងអត់ដឹងគេ ។

ធានី : ពូដឹងនៅទំនប់ចឹង ពូដឹងថាគេដឹកនឹងមានជំរេប៉ុន្មានម៉ែត្រ ហើយកំពស់ប៉ុន្មាន បណ្តោយ
 ប៉ុន្មាន ទទឹងប៉ុន្មាន?

ជឿន : អូ! មិនអាចដឹងបានក្នុងអើយ អា រឿងនឹង យើងមិនទៅឈរវាស់ ឈរថាដឹង ទាល់តែ
 អ្នក ។

ធានី : តែស្មាន ពូថាពូសុខតែរត់ឡើង?

ជឿន : ១៥ ម៉ែត្រដឹង តាមមើលដូចមិនតិចទេ ។

ធានី : ចុះបាតវា?

ជឿន : បាតវាធំណាស់ បាតវាចូល៥០ មិនដុតពី៥០ ធំណាស់ជើងទំនប់ៗ ត្រពាំងថ្ម បាតធំ
ណាស់ ។

ឆានី : ឥឡូវអត់ដឹង?

ជឿន : អូ! ខ្ញុំអត់ដែលទេ គាត់ពីចប់រៀនថ្ងៃណា ខ្ញុំមិនដែលទៅជិតសោះបើទៅលេងទៅកន្លែង
ខ្ញុំអត់ដែលទេទេ តែកូនចៅខ្ញុំថាខ្ញុំទៅកន្លែងអស់នឹង កន្លែងវិទ្យាល័យ ។

ឆានី : ចិត្តពួកគាត់ចឹង?

ជឿន : ខ្ញុំគិតចឹង ខ្ញុំថាកន្លែងនឹងព្រោះខ្ញុំវាសោកសៅកន្លែងនឹង ដោយសារវាឆ្កែត្រង់កន្លែងនឹង
អាស៊ីអត់បាយម៉ាយបំបាត់ព្រឹកក៏ទៅនឹង អាដេកមិនបានក៏ទៅនឹង អាឈីក៏កន្លែងនឹង បាន
ថាលប់ឲ្យឃើញត្រង់នឹង ។

ឆានី : ហេតុអ្វី?

ជឿន : ដូចថាទឹកឃើញថ្មីៗ ។

ឆានី : អត់ហ៊ានចង់ទៅប្រឈមមុខនឹង?

ជឿន : បាទ! ប្រឈម វាមិនទៅខ្លាចអីទេ ទឹកឃើញកុំឲ្យឃើញបំភ្លេចវាចោលសិន ថ្ងៃណាមួយ
ចង់ឲ្យភ្លេចទៅបានទេ ។

ឆានី : ថ្ងៃណាក្មេង?

ជឿន : ថ្ងៃណាក្មេង ដល់យូរទៅយើងចាស់ជាងនឹងទៀត ថ្ងៃយើងកាន់សីល កាន់ធម៌ កាន់អាថ៌
យើងរំសាយចិត្ត យើងឈប់ហើយអានឹង ជារឿងកម្មផល ជារឿងអីចឹងទៅ ដាក់ទៅចឹង
វិញ ។

ឆានី : ចុះកាលនឹងពូថាបួនរបស់ពូ ជាមួយម្តាយពូនៅឃុំទឹកដោះ ហើយពូមកចល័តនៅនេះ ម៉េច
បានពូដឹងថាម្តាយពូ និងបួនពូត្រូវស្លាប់អស់បាយ?

ជឿន : នែក! អានឹងអ្នកស្គាល់គ្នា ដូចថាប្រជាជនអ្នកនៅជិតខាងតិចតួចគេប្រាប់ហើយថា
គាត់ឈឺ អាពកចេញឈាមហើយណា មូលចេញឈាមស្លាប់ដោយសារអានឹងឯង ។
ប្រហែលជា គាត់អត់អីហួប គាត់ចេះតែហួបប៉ះផ្លែឈើផ្លែព្រៃចេះឃ្នាន ។

ឆានី : ពូល?

ជឿន : បាទ! ហួបចឹងទៅ ឈឺ ។

ឆានី : ហើយស្គាល់ឈ្មោះអ្នកប្រាប់ពូ?

ជឿន : អ្នកប្រាប់នឹងឯងបំបាត់ហើយ ។

ឆានី : ឈ្មោះអីគេ?

ជឿន : កូនក្មេងតូចៗ មិនដឹងជាប្រាប់ រកប្រាប់ឈ្មោះមិនបានដែរនឹង ខ្ញុំនិយាយប្រាប់ទៅបើខ្ញុំមិន
លាក់ការណ៍អីគេត្រង់កន្លែងនឹង បើថាវាចល័តតូចៗ នៅកុមារអីចឹង ។ ម៉ែមិត្តឯងឆាប់បាត់
ហើយមូលចេញឈាមស្លាប់បាត់ហើយ ។ ដល់ពេលនេះថា បួនមិត្តឯងគេយកទៅពេទ្យទឹក
ជៀវបាត់ ។ ដល់នេះបួនខ្ញុំផ្គុំខ្ញុំទៅជួប ដល់សុំគេៗ ថាមិនទ្រទៅទេ ។

ឆានី : សុំអ្នកណាគេ?

ជឿន : កាលនោះសុំអង្គភាពគេៗ ឥឡូវទៅមើល ថាមិនបាច់ទៅមើលទេ ។

ឆានី : ឈ្មោះអីគេ?

ជឿន : អង្គភាពនឹងពួកអានិភីនឹងគេទៅបាត់ហើយនឹង អត់ចាំឈ្មោះគេទេ ។

ឆានី : តែដឹងថាខាងនិរតីមក?

ជឿន : មកគេថាមិនបាច់គិតទេ ពេទ្យគេមើលហើយ ដល់ពេលក្រោយមកទៀតស្លាប់ ។ ដល់ស្លាប់
នេះ ដឹងស្លាប់ដែលបែកគ្នា ជួបគ្នា ម្តាយស្លាប់ បួនស្លាប់ ។

ឆានី : អ្នកណាអ្នកប្រាប់?

ជឿន : អានីនអ្នកភូមិ អ្នកដង បើអ្នកមកពីនោះដូចគ្នា អាបួនខ្ញុំអាប្រុសមួយវាចូលមុនថាម្តាយ
ស្លាប់ហើយ ដែលបងស្លាប់ហើយ ។ ម្តាយស្លាប់កាលខ្ញុំទៅលើទំនប់នៅទួលស្លាប់ ។

ឆានី : ឆ្នាំប៉ុន្មាន ឆ្នាំ៧៧?

ជឿន : បាទ! លើកទំនប់ស្លាប់នឹង ។

ឆានី : បួនស្រីនឹងឆ្នាំ៧៧ដែរ?

ជឿន : ៧៧ វាខុសគ្នាទៅវាលីទាំង២នាក់ គ្រាន់ម៉ែម្តាយស្លាប់មុន ។

ឆានី : មុនប្រហែលប៉ុន្មានខែ?

ជឿន : ប្រហែល៥ - ៦ខែប៉ុន្មាននោះអត់យូរទេ ។

ឆានី : ចង់សួរចិត្តពូមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ តើពូយល់យ៉ាងម៉េចដែរ ដូចជាការរំលឹករឿងរ៉ាវសម្រាប់
ក្មេងក្រោយៗ ក៏ដូចជាអ្វីដែលពូបានប្រាប់មិញថា មិនចង់ទៅឃើញទេ ត្រពាំងថ្មនឹង ប៉ុន្តែ
ពូអត់បានត្រឡប់ទៅស្រុកវិញទេ សុខចិត្តមករស់នៅក្នុងស្រុកព្រះនេត្រព្រះនឹង?

ជឿន : អា រឿងដែលខ្ញុំមិនត្រឡប់ទៅស្រុកវិញ អានីនខ្ញុំនិយាយឲ្យចំថាមិនជាម៉េចទេ អត់មាន
ទំនាស់អីជាមួយស្រុកនោះទេ គ្រាន់ខ្ញុំមានមុខការនៅនេះទៅ
ខ្ញុំរកនៅនេះទៅដូចជាជីវភាពខ្ញុំ អាចចេះរីករុងរាល់ទៅ ខ្ញុំចេះតែនៅ បងបួនកូនខ្ញុំចេះថា

បើអត់មានការងារ ទៅភ្នំពេញ វិញ។ រកការងារធ្វើទៅ បម្រើការងាររដ្ឋទៅណា។
ដល់នេះមិនបាច់ទេ ព្រោះខ្ញុំមានការ ងារនេះហើយ ចេះតែធ្វើទៅ។

ធានី : កាលពួកអ្នកធ្វើការនៅនេះដំបូងធ្វើការអី?

ជឿន : ខ្ញុំគ្មានធ្វើអី ខ្ញុំគ្រាន់តែធ្វើស្រែ ធ្វើចំការ តែគ្រាន់ថារកស៊ីចេះតែបាន ចេះតែកើន
បានដូច ថាវាមានចំណូល។

ធានី : ចេះសប្បាយចិត្ត?

ជឿន : បាទ! មិនមែនថា ហេ! គ្រឿងព្រំដែនរករត់អីទេ អត់មែនទេ អត់មានគំនិតចឹង ថាមានប៉ុន
នេះរស់ហើយ។

ធានី : ចង់សួរចិត្តពួកដូចជាធម្មតាស្រុកនឹង ជាស្រុកដែលមួយពូ ក៏ដូចជាប្អូនពូ ហើយនឹងពួកធ្វើការ
ងារបាក់កម្លាំងអីចឹង វាមានអារម្មណ៍ដកនៅក្នុងចិត្តថាស្រុកនឹងជាស្រុកដែលយើងមានរឿង
រ៉ាំរ៉ៃជាច្រើនដែលបានឆ្លងកាត់ ហើយមានការឈឺចាប់អីចឹង តើចិត្តពូ ធ្វើយ៉ាងម៉េចបាន
អាចរសាយនូវការភិតភ័យនឹង ទោះជាស្រុកនឹងមែនប៉ុន្តែវាមើលទៅដូចជាទៅឆ្ងាយ?

ជឿន : នេះ! អាជឿនត្រង់នេះ ដូចខ្ញុំនិយាយយើងភិតភ័យអាចខ្លះទៅ ជារឿងកម្មវិធី ទម្លាក់វា
ចឹងវិញ ចប់រឿងកម្មវិធី អត់មានអីពិបាកទេ។ ទុកជាយើងខំសោកសៅយ៉ាងណា ទុក
យើងឈឺចាប់យ៉ាងណា ក៏វាមិនអាចរិលត្រឡប់មករកយើងវិញ។

ធានី : ចឹងពួកអ្នកម៉េច?

ជឿន : ត្រូវរៀន យើងភិតថាជារឿងកម្មវិធី ដូចខ្ញុំនិយាយចឹង អានឹងជាកម្មវិធីរបស់យើង
ចុះដែល គេរស់ ចុះគេមិនអី ជារឿងអីជាកម្មវិធីដែរ។

ធានី : ពួកអ្នករឿងកម្មវិធីព្រះពុទ្ធសាសនា?

ជឿន : បាទ! ខ្ញុំគិតទៅតាមនឹងវិញ បើមិនគិតទៅតាមនឹងវិញ កំហឹងចេះតែមាន
បើមិនចឹងចេះតែ បើមិនចឹងទេ ចេះតែខឹងអានេះចេះធ្វើអញ អញធ្វើឯង ទាស់គ្នា។
ហើយយើងឈប់យក ច្បាប់ យកសិទ្ធិអីមកនិយាយ
វាត្រូវហួសសម័យដែលយើងត្រូវធ្វើចឹង។ មិនបាច់សន្លឹកស៊ីភ្លេងទេ វាចប់រឿង
អាអ្នកដែលសន្លឹកស៊ីវាឯប់ត្រូវ។

ធានី : ពួកអ្នកចឹង?

ជឿន : បាទ! ខ្ញុំយល់ឃើញចឹង បើយើងសាងអំពើល្អក៏បានល្អហើយ ឈប់កុំឲ្យមានតែធ្វើបុណ្យ
បញ្ជូនទៅ ។ ខ្ញុំក៏ធ្វើបុណ្យធ្វើទានបញ្ជូនទៅឲ្យឪពុកម្តាយខ្ញុំទាំងអស់គ្នានឹង
បងប្អូនប្រជាពល រដ្ឋ ។

ឆានី : ទោះជាអត់បានឃើញសាកសព?

ជឿន : បាទ! អត់ឃើញក៏ដោយ ខ្ញុំធ្វើដើម្បីអានឹងដូចជាខ្ញុំទិសទៅវិញ្ញាណក្ខន្ធដែលកាត់បាត់បង់
ជីវិត ។

ឆានី : ចឹងពូធ្វើបុណ្យនឹងធ្វើតែម្តាយឪពុកពូទេ ឬក៏?

ជឿន : ទាំងអស់រួមផ្សំ ។

ឆានី : ទាំងអ្នកណាខ្លះ?

ជឿន : ទាំងប្អូនខ្ញុំដែល បាត់ទាំងអស់គ្នានឹង ។

ឆានី : ហើយអ្នកណាទៀត?

ជឿន : ប្អូន២នាក់នឹង ម្តាយខ្ញុំម្តាយឪពុកខ្ញុំទៀត ឪពុកខ្ញុំស្លាប់នៅជំនាន់នោះធ្វើបុណ្យស្រួលបួល
តែនៅរំលឹកវិញ្ញាណក្ខន្ធកាត់មកធ្វើបុណ្យបង្សកូល រំលឹករាល់ឆ្នាំ ។ តែអារៀនដែលថាទី
កន្លែងដែលធ្លាប់មានប៉ះទង្គិច ឈប់សួរវិភិតច្រើន បើថាយើងឈប់ឃើញឈប់ភិត តែ
យើងទៅឃើញ វាចេះតែភិតថាអានឹងមែអញចេះ ឪអញចេះ ។

ឆានី : ចឹងពូមានអីបន្ថែមទៀតអត់?

ជឿន : អត់មានអីបន្ថែមទៀតទេ ក្រាន់ចង់និយាយរឿងនឹង ។

ឆានី : ពូមានលេខទូរស័ព្ទ?

ជឿន : ០៥៤ ៦៤ ៧៥ ១៦៨ ។

ឆានី : អរគុណពូច្រើន ។

ជឿន : បាទ!

«ចប់»